

ЮСТИЦІЇ АДАТОДА ЛИСТЯ

Adhatodae vasicae folium

ADHATODA VASICA LEAF

Цілі або фрагментовані висушені листки *Justicia adhatoda* L. (син. *Adhatoda vasica* Nees).

Вміст: не менше 0.8 % вазицину ($C_{11}H_{12}N_2O$; *M.m.* 188.2), у перерахунку на суху сировину.

ІДЕНТИФІКАЦІЯ

A. Листкова пластинка проста, із цілим краєм, яйцеподібна або ланцетна, із загостrenoю верхівкою, верхня поверхня коричнево-зелена, нижня поверхня світло-зелена, 6–20 см завдовжки, 3–10 см завширшки, з помітною середньою жилкою на нижній поверхні й 8–14 парами переважно паралельних бічних жилок. Черешок дуже слабо опушений, 2–8 см завдовжки й 1 мм завтовшки.

B. Мікроскопічне дослідження (2.8.23). Порошок зеленого кольору. Переглядають під мікроскопом, використовуючи хлоральгідрату розчин *P*. У порошку виявляються такі діагностичні структури (Рис. 2738.-1): фрагменти верхньої епідерми (вигляд з поверхні [A]) з клітин правильної форми з жорсткими оболонками [Aa], залозистих волосків з одноклітинною ніжкою і чотириклітинною голівкою [Ab] й однорядних багатоклітинних покривних волосків із тонкопористими оболонками [Ac]; фрагменти нижньої епідерми (вигляд з поверхні [B]) з клітин неправильної форми з хвилястими оболонками [Ba], численних діацитних продихів [Bb] (2.8.3), залозистих волосків [Bc] і покривних волосків [Bd], ідентичних описаним для верхньої епідерми; численні фрагменти палісадної паренхіми (вигляд з поверхні [C]) з дрібних округлих клітин [Ca] і великих цистолітовмісних клітин із зернистим вмістом [Cb]; фрагменти пластинки листка (поперечний зріз [E]) з клітин епідерми, вкритих тонкою кутикулою [Ea], і залозистих волосків [Ed], двошарової палісадної паренхіми [Eb] і цистолітовмісних клітин, паралельних палісадним клітинам [Ec]; фрагменти губчастої паренхіми (поздовжній зріз [D]) з цистолітовмісними клітинами [Da], які паралельні жилкам; фрагменти епідерми з ділянки жилок [F] з подовжених клітин [Ad, Fa], покривних волосків [Fb] або їх рубців [Fc] і залозистих волосків [Fd]; численні ізольовані покривні [G, H] і залозисті [J] волоски.

C. Високоефективна тонкошарова хроматографія (2.8.25).

Випробовуваний розчин. До 1 г здрібненої на порошок сировини (355) (2.9.12) додають 10 мл метанолу *P*,